

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

NORRSTRÖM ISBELAGD. — H. 8. D:S STOCKHOLMSFOTOGRAF.

17:DE ÅRG.

DEN 23 JANUARI 1916

N o 17

Foto. Fl din, Stockholm.

Николаиъ

Edvard Munch

Första kammarens talmanslängd är icke lika lång som den är lysande. Sin första talman, greve *Gustaf Lagerbjelke*, tog kammaren i arf från ridderskapet och adeln, hvars förste landtmarskalk han varit. Ända till i mars 1891 innehade denne talmansuppdraget med undantag endast för fyra riksdagar, nämligen år 1877, då greve *Henning Hamilton* förde ordet, och åren 1878—80 då talmansklubban hvilade i ärkebiskop *Anton Niklas Sundbergs* kraftiga hand. När Lagerbjelke afgick, utnämndes till hans efterträdare statsrådet *Pehr von Ehrenheim*, hvilken allt sedan 1879 innehållit förtroendet som vice talman, men redan vid 1896 års riksdag lämnade plats för greve *Gustaf Sparre*, som därefter ända till och med 1908 års riksdag ledde kammarens förhandlingar. Vid 1909 års riksdag efterträddes Sparre af dittillsvarande vice talmannen brukspatron *Christian Lundberg*, som dock redan 1911 borttrycktes af döden. Vid de därefter följande fem riksdagarna har presidenten *Ivar Afzelius* intagit talmansstolen. Landshödingen, greve *Hugo Hamilton*, hvilken i år förordnats att vara Första kammarens talman, är sålunda den åttonde i ordningen bland dem, som bekläds med denna höga värdighet.

Greve *Hugo Erik Gustaf Hamilton* är född den 21 augusti 1849 på Blombergs gods i Husaby socken i Västergötland, son till sedermera landshödingen i Upsala, greve *Adolf Ludvig Hamilton* och hans maka *Johanna Ulrika Agnes Geijer*, dotter till den fräjdade häfdatecknaren. Student i Upsala 1869 aflade han däreftes juris utriusque kandidatexamen 1878, utnämndes efter vederbörlig tingstjänstgöring till vice häradshöding år 1880 samt ingick därefter i verken. År 1883 var han sekreterare i kommittén för kommerskollegii ombildning och erhöll följande år k. m:ts uppdrag att i utlandet taga kännedom om därvarande patent- och registreringsmyndigheters organisation samt att vidtaga förberedande åtgärder för organiserandet af en patentmyndighet. I november samma år blef han tillförordnad chef för den nya patentbyrån och 1895 öfverdirektör och chef för det då som själiständigt ämbetsverk organiserade patent- och registreringsverket. Detta ämbete innehade han, ända tills han år 1900 utnämndes till sitt ännu innehavande landshöfdingeämbete i Gäfle, från hvilket han dock från 4 december 1907 till 7 oktober 1911 var frånvarande för att bekläda civilministersposten i Lindmanska ministären.

Långt mera än som patentverkschef eller landshöding är det emellertid som parlamentariker och politiker greve *Hamilton* skapat sig ett namn. Redan 1881 kom han första gången i beröring med riksdagen som ny tjänsteman i bevillningsutskottets kansli och åren 1883—84 var han detta utskotts sekreterare. Som sådan fick han på nära håll bevittna de förberedande skärmytslingarne till de följande årens stora kraitmätning mellan frihandl're och tullskyddsvänner. Och det var som övertygelsefast och slagfärdig anhängare af det fria varuutbytets idé han vid 1890 års val fick säte å hufvudstadens andrakammarbänk.

Det var dock icke på det tullpolitiska området han skulle vinna sina mera bestående lagrar. Redan 1886 hade han fått säte i den första stora arbetareförsäkringskommittén, som tillsattes med anledning af *Adolf Hedins* bekanta motion två år tidigare, och sedan dess har hans namn blifvit oupplösligt knutet vid folkförsäkrings- och arbetarskyddslagstiftningsarbetet i vårt land. År 1891 blef han ledamot af arbetarskyddskommittén;

1891, 1898 och 1901 invaldes han af andra kammaren i särskilda utskott för behandling af olika förslag till arbetare- eller folkförsäkring; att lagen om ersättning vid olycksfall i arbetet sistnämnda år kom till stånd, var till mycket stor del hans förtjänst; 1905 insattes han i den kommitté, som utarbetade det förslag till lag angående medling i arbetstvister, hvilket år 1906 ledde till lagstiftning i ämnet; som civilminister föranledde han redan veckan efter sin utnämning tillsättningen af den senaste folkpensioneringskommittén och genomförde han 1910 en efterlängtd sjukkasareform; och slutligen hade han 1913 tillfredsställelsen att som ordförande i folkpensioneringsutskottet föra det stora ärendet i hamn, som han 1886 först gripit sig an med: ålderdoms- och invaliditetspensioneringen. Med hänsyn till de viktiga folkförsäkringsfrågor — en utvidgad olycksfallsersättning och en obligatorisk sjukförsäkring — som föreligga till behandling under den närmaste tiden, är man nästan frestad att beklaga, att greve *Hamiltons* slagfärdiga och övertygande värtalighet skall saknas i debatterna, sedan han nu försatts i talmannens förnäma, men till tystlåtenhet dömda position.

I allmän uppfattning var greve *Hamilton* i yngre dagar rätt så radikal och själf väntade han nog minst af allt, att han skulle sluta med att föra klubban i den höga senaten. För sina framstegsvänliga åsikter vardt han t. o. m. en valperiod 1894—96 utesluten ur Andra kammaren. När liberala samlingspartiet stiftades, var han ännu med och det var väl först i försvars- och unionsfrågorna, som han och partiet började styra skilda vägar. Bland de mest glänsande anförandena för 1901 års härordningsförslag var sålunda greve *Hamiltons*, medan som man erinrar sig de liberalas flertal yrkade uppskof i syfte af rösträts- och försvarsfrågornas lösning i ett sammanhang. Även i unionsfrågan intog han en hållning divergerande från t. ex. *Karl Staafs*: ett af hans mest temperamentsfulla anföranden var det, hvarmed han 1899 gentemot denne försvarede den dåvarande Broströmska regeringens status-quo-politik.

Det var dock först sedan han med 1901 års riksdags slut lämnat andra kammaren, som en mera utpräglad omsvägnung i greve *Hamiltons* politiska orientering kunde förmärkas. Han säges vid krisen i maj 1906 ha fått anbud att övertaga statsministersposten, men dock fortfarande afböjt. I oktober 1907 mottog han inval i första kammaren för Gäfle och inträdde som ofvan nämnt två månader senare i Lindmanska regeringen. Någon meningsskiljaktighet kan väl knappt råda därom, att han hörde till dennas främsta krafter. Å andra sidan vidgade sig klyftan alltmer mellan greve *Hamilton* och hans tidigare meningsfränder, be-tecknande nog för öfrigt mindre på grund af motsatta meningar i sak än till följd af formtvister. Ännu är i friskt minne den strid om par. 46 riksdagsordningen, som föranledde en partiell ministerkris och som visst icke var den enda konflikten mellan den temperamentsfulle civilministern och andra kammarens vänstermajoritet.

Under de år som följt på det demokratiska genombrottet har greve *Hamilton* med oförminskadt intresse deltagit i det parlamentariska lifvet. I debatten har han ådagalagt samma elegans, samma slagfärdighet, samma humor, som från början fäste uppmärksamheten vid honom; det enda karaktäristiska drag hos honom, som förhända minskats, är sarkasmen. Men det är ju ock den egenskap, hvaraf en talman minst har behof.

Foto Blom, Västerås.

Klädskåp: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergsgården, Södra-Göta.

VÄSTMANLANDS LÄNS HEMSLÖJDUTSTÄLLNING I VÄSTERÅS, ÖPPNAD DEN 8 JANUARI. Text å sid. 270.

FRÖKEN KARIN HEYMAN,
GÖTA HOFRÄTTIS FÖRSTA
KVINNliga NOTARIE.

Göta hofrätt har till e. o. notarie antagit *juris. kand. fröken Karin Heyman*, som blir hofrättens första kvinnliga notarie. Fröken H., som är dotter till byråchefen Wilh Heyman i Stockholm och 1911 blef student tog i dec. i Upsala sin juridiska examen med höga betyg. Notarien Heyman skall i första hand fullfölja sin praktiska utbildning i Söder-

SVEABOLAGETS ÅNGARE "HEIMDALL" INFRUSEN I SUNDSVALLS HAMN och med propellerskada under utbrytning för sig och flere af bolagets ångare. I och för utbyte af propeller har fören genom belastning med is sänkts.

köping hos häradshöfding af Ekenstam i Hammarkinds, Stegeborgs och Skärkinds domsaga.

Vi återgåvo på sin tid — för ett par år sedan — äfven porträttet af Svea hofrättis första kvinnliga notarie, kard. Märta Björnbom.

FLERA AF SVEABOLAGETS ÅNGARE INFRUSNA I SUNDSVALLS HAMN. T. h. "Heimdall". (Fotos. Johansson, Sundsvall).

Den 22 januari fyller innehavaren af vår armés högsta värdighet, förste adjutant hos h. mt konungen och chefen för h. mt konungens stab, general Gustaf Ugglå sjuttio år.

Det finns få militärer, som kunna blicka tillbaka på en framgångsrikare, af mera pliktroget och tråget arbete för vårt försvarsvärens utveckling fyllt lefnadsbana än general Ugglå.

För hans militära karriär har tidigare i denna tidskrift redogjorts (XI årg. no 45). Här skall endast erinras om, att han som ung löjtnant inträdde i generalstaben redan vid dens omorganisation 1873 och där utförde mycket omfattande arbeten; att han i många år tjänstgjorde först som lärare och sen som chef för krigsskolan; att han år 1902 utnämndes till chef för andra arméfördelningen och 1908 till generallöjtnant samt att han efter att ha afgått från beställningen å stat den 28 september 1913 hedrades med utnämning till general i generalitetets reserv.

Bland de viktiga utredningsarbeten, hvari Ugglå deltagit, må särskildt nämnas utarbetandet af nya reglementen och instruktioner för vårt viktigaste vapen, infanteriet, utbildning under de nya förhållanden, som inträdde med antagandet af 1901 års härordning. Till detta arbete medförde general Ugglå alldeles särskilda förutsättningar på grund af den ingående kännedom han varit i tillfälle att förvärva sig om främmande länders militärväsen.

Det frivilliga skytteväsendet har i general Ugglå städes haft en varm gynnare och förespråkare. Allt sedan år 1909 har han och varit ordförande i skytteförbundens öfverstyrelse. Likaledes har idrottsrörelsen i honom räknat en

förstående vän. Sveriges centralförening för idrottens befrämjande har invalt honom i sin styrelse.

Sin största betydelse för vårt försvarsväsen har general Ugglå dock kanske fått genom makten af sin personlighet. Genom sitt personliga föredöme har han mäktigt bidragit till, att inom den svenska armén gudsfuktan och sedighet kommit att stå i anseende som rätta krigsmannadygder, de där af intet annat kunna ersättas eller uppvägas. Och genom sin karaktärs renhet och ädehet har han äfven omedelbart öfvat ett inflytande på vida kretsar inom och utom armén, för hvilket man till honom står i tacksamhetsskuld.

Lika varm som välförtjänt är därför och den hyllning, som bringas general Ugglå på sjuttioårsdagen. Må det ännu länge varda honom förunnat att stå kvar i den armés rullor, af hvilken han ägnat så mycket hängifvet och framgångsrikt arbete och hvilken han tillfört så mycket också af ideell kraft!

Foto. Raqué', Stlm.

70 ÅR DEN 22 JANUARI.

Biografi och helsidesporträtt årg. XI: 45.

Utöf: Bengt Sjöforsparra.

Svenska Dagbladets krigsutställning har nu förflyttats till Malmö, där den exponeras för dess äldning af Röda korset i Sparbanken Bikupans hus. Här exponeras det stora fotografimaterialet, H. 8. D:s rikhaltiga samling af bil-

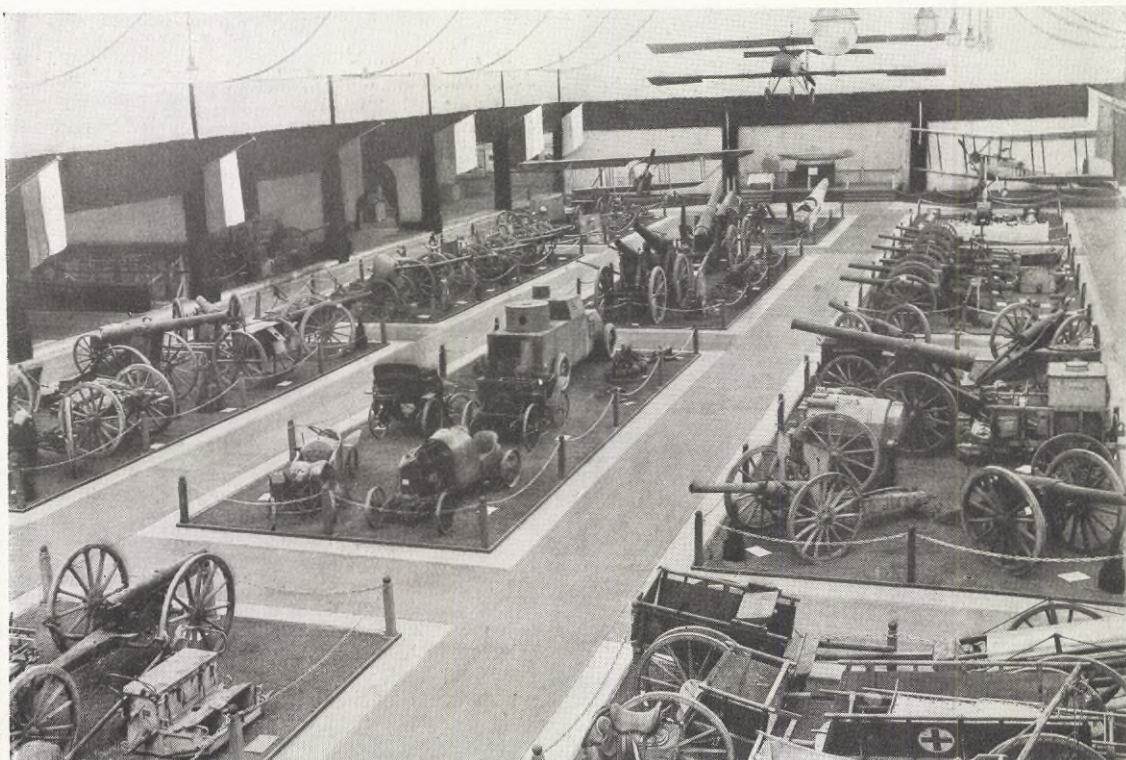
der från samtliga krigsskådeplatser, som här tilldrar sig en speciell uppmärksamhet, de främmande koloniernas fotografiska bidrag, skyttegratidningarna o. s. v. Utställningen är en stor insats och besökes af mellan 2 och 300 personer dagligen. I nästa vecka flyttas utställningen till Göteborg.

Foto. Rahm, Malmö.

SVENSKA DAGBLADETS KRIGSUTSTÄLLNING I MALMÖ. T. v.: H. 8. D:s i Malmö liksom förut i Stockholm i hög grad uppmärksammade enastående samling originalfotografier från alla fronter.

Utöf: Bengt Sjöforsparra

ÖFVERBLICK ÖFVER DEN I DAGARNA ÖPPNADE STORA KRIGSUTSTÄLLNINGEN I BERLIN.

Den 8 januari öppnades i Zoo, Berlin, den första stora krigsutställningen af troféer och olika föremål från det pågående kriget. — Utställningen omfattar sålunda kanoner och skjutvapen af alla slag, aeroplan, automobiler, uniformer, fanor m. m. och är helt naturligt föremål för ett utomordentligt intresse på ort och ställe.

VÄRLDSKRIGET.

Under veckan 9—16 jan. har åtskilligt varit att anteckna från de skilda krigsskådeplatserna till lands och vatten. Redan den 9 ingick sålunda den märkliga underrättelsen, visserligen länge förutsedd, att *de allierade öfvergifvit sitt sista föfäste på Gallipolihalfön* och utrymt sina ställningar vid *Seddul Bähr*. Turkarne firade denna händelse med stort segerjubel och utsände ett par rapporter om ofantliga byten, hvilka dock synas ha varit af en relativt blygsam proportion. Antagligen ha engelsmännen icke haft stora truppmassor på Gallipoli under de senaste veckorna, och själfva utrymningen har säkerligen försiggått småningom. En del af de för Dardanelleröretaget reserverade trupperna torde ha förts till Saloniki, andra till Cypern och Egypten.

Situationen kring *Saloniki* är ännu oförändrad, så framt icke ett hittills obekräftat telegram fr. Bern bekräftar sig, enligt hvilket den stora tysk-bulgariska ofensiven mot ställningarne söder om Doiran inlett. I *Montenegro* ha österrikarne vunnit betydelsefulla framgångar. Det strategiskt mycket

viktiga, starkt befästa berget *Lovzen* mellan den österrikiska krigshamnen Cattaro och montenegrinska hufvudstaden Cettinje eröfrades den 10. Härpå började nästan omedelbart beskjutningen af kung Nikitas stad, hvilken *utan svårslag föll i österrikarne händer den 13 d:s*.

För öfrigt är från denna kant af det krigande Europa att anteckna, att fransmännen besatt grekiska ön *Korfu* för att återstoden af den utmatade, af svält hotade serbiska armén skall kunna öfverföras dit.

På *västfronten* igångsatte tyskarne den 10. en framstöt i Champagne och lyckades nordväst om byn *Massiges* eröfva endel franska skyttegravvar, hvarvid enligt tyska rapporter 423 man togos till fånga. Denna siffra betecknas af fransmännen som öfverdrifven, hvarjämte meddelas, att skyttegravvarne återtagits genom motanfäll. För öfrigt har i väster blott förkommit de sedvanliga artilleristriderna, minsprängningarne och luftfäktningarne.

På *östfronten* fortgår ryssarnes aktivitet i *Bessarabien* med korta uppehåll. Situationen därnere är ännu oklar, men tydligen ha ryssarne

Öfver fotograf.

Konstl. omg. Skjutvapen

NYCKLARNE TILL DEN I SEPTEMBER 1914 ERÖFRADE FRANSKA FÄSTNINGEN MAUBEUGE.

NYA JERUSALEM.

FÖR HVAR 8 DAG AF LUDVIG NORDSTRÖM.

I.

Det brukas i vissa delar af Sverige, där jorden är väl besatt med bönder, att sönerna vid myndig ålder ge sig upp till hufvudstaden och ta arbete där, antingen för att vid familjefaderns frånfalle återvända hem och öfverta jorden eller för att bryta sig en egen bana eller för att i tidens fullbordan lyfta vidare till Amerika.

Nå! En af dessa hette Mallin. Han hade kommit till Stockholm och där jämte några andra bildat ett vedhuggarlag. Invånarna på Östermalm känna typen väl. De som gå i husens trappor likaså. Mallin var en af de där karlarna i blått förkläde, som komma uppifrån trappan, man tycker ur jordens medelpunkt, med en säck björkved på nacken och som titta upp under mösskärmen med ljusblå ögon. Var och en af dessa karlar har sin lilla historia, som är en del af Sveriges, Europas, världens och evighetens och är mycket viktig, fast man i allmänhet icke betänker detta allvarliga sakförhållande just vid mötet i stentrapporna på Östermalm eller öfriga delar af Sveriges växande hufvudstad.

II.

Hvad Mallin beträffar, som just nu betyder allt för oss, var han istallerad under sin Stockholmstid jämte sju andra kamrater i ett rum på en bakgård. Alla åtta sofvo i detta rum, som de lämnade vid den tid i gryningen, då de sista fästprissarna slingrade hem ute på stan, då gatsoparna fyllde sin stora men aldrig för samhällets uppmärksamhet eller ordens-väsentets bekymmer närmare bekanta plikt, då tidningsgummorna kutade som det modärna livets mystiska häxor och olycks-sprider-skor nere i tidningskvarteren, och då de första spårvagnarna började spela upp de första takterna af dagens för somliga enerverande och hemska, för andra glada och pigga stål- och järnmelodi. Då hade alla åtta kokat en omgång kaffe på ett gemensamt, osande sprit-kök samt till kaffet slukat bröd och fläsk. Och på kvällen upprepades samma procedur. Mellantiden tillhörde vedsäckarna, och de åtta voro något visst, enligt den store skaldens nyss tryckta ord, som jag sett i en tidning:

*Stränga gudar, hårda öden
och af bröd ett sparsamt stycke,
det är lif för män.*

Fast jag inte är säker på, om skalden hade Stockholms vedhuggare i tankarna. Kanske snarare dem som föra en annan diet på vedhuggar-männens flammande spisbränslor.

Detta var ena sidan af Mallins lif i Stockholm. Den andra var vänd åt framtiden. Han vistades nämligen i hufvustaden, då konturerna af en ny värld började skymta för alla "de betungade" som nya testamentet (en utmärkt bok) säger; då vedhuggarnas, åkarnas, arbetarnas, stadsbudens m. fl. talan började höras ända upp i våningarna, i salarna och i ämbetsrummen.

Mallin besökte möten, hörde tal från tribuner och läste böcker, han som så många andra på den tiden, och höll sig med de betungades tidning.

Men så dör fadern i detsamma draget någonstans i en röd och stillsam by ute på svenska fosterlandet, och från Östermalm och nya himlar och en ny jord drar Mallin hem i tredjeklass-kupé.

Den nya värld han i flera år sett byggas på, den lämnade han nu lugnt bakom sig, men han kände sig i sitt inre som ett slags dess ombud, och han var besluten att göra, hvad han i sin ställning kunde. Det var att fullkomna hemmanet.

III.

Lifvet har sina underliga vägar, och vi få betala med dryga skatter ur vårt hjärta, att vi inte kunna se klart, hvar det vill ha oss. För öfrigt är den en mes, som inte betalar med lugn.

Hvad nu just Mallin angår, så fick han pröfva på de krokiga vägarna. Han kommer hem till byn, begrafer fadern, och sen gifte han sig. Som andra arbetsamma bondsöner, som varit hemifrån, medförde också han en liten sparad summa hem. Den satte han på banken, så kom det ut, bybönderna respekterade honom och sade:

— Det finns möjlighet för dig, Mallin, som har pengar, att lösa in jord här i byn och öka på hemmanet.

— Jag vet det, svarade han. Men i så fall skulle jag drifva folk från den jorden, och det vill jag inte. Jag har nog för mig.

Och det kunde de inte fatta.

Nu hände det, att midt i detta hans arbete på hemmanet dör hustrun från make och barn, och där stod han. Han hade aldrig tänkt på henne närmare. Han hade varit nöjd med henne. Han sade det också:

— Hvarför skulle hon dö? sade han. Hon var en rejäl människa i allt. Nu har jag tomt hus med barnen, och arbetet ute sinkas, då ingen kan vaka hemma.

När hon kommit i grafven och en kulle skottats upp, gjorde han som det var bruk. Han gick om lördagsaftnarna med blommor till denna graf. Efter rättare sagt: han åkte dit på velociped.

Han höll kullen vacker och prydd, och i öfrigt vände han sina tankar på den döda, medan han var där. Men när han lämnade henne, kom frågan om hur han skulle ordna hemma.

IV.

Det hade just dödt en gammal gubbe i byn, vid denna tidpunkt. Och Mallin var på grafölet. Bland de sörjande var också en kvinna, som bodde i närmaste by. Hon hade i många år varit hemifrån, borta i städerna, men nu kommit åter.

Mallin och hon kommo att prata. Mallin undrade, om hon skulle tillbaka. Det skulle hon inte. De pratade om stadens lif i motsats till landets. Mallin berättade lite om vedhuggarens öden i Stockholm. Och hon, som hette Stina och var en mörk, blåögd trettiofem års människa, talade om trädgårdsarbeterskors och buteljksköljerskors öden på sitt håll i städer här och där.

Efter det samtalet blef det flera. När det blifvit många nog, frågade Mallin, om hon ville hushålla för honom och barnen, och hon sade ja.

Godt! Mallin arbetade som förr, och hvar lördagsafton for han på cykel med blommor till grafven. Han nämnde det engång för henne. Hon sade bara: jäså.

Till sist föreslog han, att de skulle gifva sig, hon svarade äfven denna gång ja, och så blefvo de gifva.

V.

Men första lördagsaftonen efter bröllopet är det Mallin, som tar cykel och blommor och far till grafven alldeles som vanligt.

Hustrun satt hemma, nej stod hemma på bron och såg honom fara i väg. Två af hans barn lekte ute på bygatan, den tredje och minsta tultade i köket. Hustrun bara såg efter Mallin. Hon sade ingenting. Hon bara andades, och bröstet gick upp och ner, till dess att det kom fram ljud öfver läpparna. Ljud, som äro omöjliga att teckna med människors ljudtecken, därför att det inte var människors ljud utan någon annan, namnlös värld.

När Mallin kom hem igen, var hon som vanligt och han som vanligt. Veckor gingo. Hvarje lördagsafton för Mallin. Hvarje gång stod hustrun på bron. Hvarje gång kom han hem som vanligt. Hvarje gång var hon som vanligt.

Men så fick hon ett barn. Det var på vintern, och då förekommo inga grafbesök. Så blir det vår, marken bar, blommorna spricka ut.

Och när lördagsaftonen infaller, åker Mallin till grafven som vanligt.

Det var den kvällen, hustrun dref barnen tidigare än vanligt i säng. När de somnat, vände hon sig till Mallin, som satt vid bordet och läste tidningen. Själfi stod hon vid spisen, och hon var så hvit som ett lik i ansiktet.

— Mallin, sade hon. Tänker du gå på med att fara till körrgåln hvarje lördagsafton?

Mallin lade ner tidningen, såg på henne och svarade — Ja.

— Det blir ingenting af! skrek hon. Hvad i världens dar menar du, tror du, jag skall gå här och tjäna dig och du aldrig ska sluta med den förra? Ska du vara gift, ska du vara det, eller så ger du mig inte min rätt? Antingen ska du ha henne, eller ska du ha mej. Men går du hvar lördag till henne, utan att hon ger dig det minsta, och går från mig, som ger dig allt hvad jag har, då... då... då har du ingen kärlek för mig.

Mallin såg länge på henne med orörliga ögon, och hon såg tillbaka med lika orörliga.

— När hon lefde, sade han till slut, såg jag henne aldrig och tänkte aldrig på henne heller. Men när hon dog midt i sin bästa ålder, så undrade jag, hvad det egentligen var med det hon gjort i lifvet. Då kom jag att tänka på det, ska jag säga dig, att före henne ha många dödt här i byn och på hela jorden. Och när jag tänkte på, hvad dom hade gjort, så inte var det just någonting för dom själva, eftersom dom ha dödt bort från alltsammans. Utan att vi ha det såpass som vi ha det, det ha vi dom att tacka för.

— Ja visst! Hå! skrek hustrun. Ah, herregud! Hvad vi ha här i gården, det har hon gjort. Hon gör det i denna dag. Det var en sak. Hon diskar och kokar och bykar och föder barn och ser, då du far i väg till körrgåln. Det är hon, som gör allt i huset, det är bara hon här i huset. Det är hon, som lefver, det är klara dagen, och jag finns inte. Om inte det var sagt af ålder och ålder, att gift dig aldrig med den, som har mist ett gifte, för det blir spökerna, som vinner.

Men nu blir Mallin arg.

— Nej, dundrade han, det blir det inte, och det är prat. Men *det* ska jag säga dig, att glömmet man de döda, då har man inte stor tanke på andra heller.

Och nu kom det fram, hvad han tänkt på under grafbesöken och hur vedhuggar-erfarenheterna hängde kvar.

Han förklarade nämligen, där han satt vid bordet, för den likbleka hustrun, som alltjämt stod kvar vid spisen, och förklarade så tydligt han kunde, att då han som vedhuggare i Stockholm med sina kamrater från andra trakter landet rundt

läst tidningar och böcker och hört föredragshållare tala om en ny värld, en bättre och rättfärdigare värld, som skulle efterträda den gamla, så hade det lagt beslag på alla hans tankar. Denna värld skulle nu till på köpet inte vara en dröm i luften utan komma på jorden, om bara alla människor arbetade tillsammans på dess tillkomst. Det hade synts honom förståndigt.

Men i Stockholm hade hvarken tidningarna, böckerna eller föredragshållarna nämnt något om huruvida de döda hade någon utsikt att få se denna nya och bättre värld. Han själf hade inte heller tänkt på dem. Men så dog hustrun, och då hade han kommit att tänka på de döda, både på henne och på fadern och på alla andra i byn, som dött under hans tid, och på hvad meningen egentligen var med hela lifvet, som man så snart måste lämna.

Svaret hade han funnit i bibeln, hvilken talade om just detsamma som tidningarna, böckerna och föredragshållarna. Där talades om Det Nya Jerusalem, som skulle komma ner från himmelen, när alla människor på jorden lärt sig lyda kärlekens Gud. På Det Nya Jerusalem hade alla arbetat och skulle alla arbeta, annars blef lifvet svårt. Och därför åkte han nu hvarje lördagsafton in till körrgåln för att tänka på hvad han egentligen hade att göra här på jorden och inte glömma bort det och bli som ett annat djur, som bara åt och sof och för rätten ingenting ante.

— Och det är min rätt! sa han.

Ah! Ah! skrek hustrun. Och detta ska man ha för slit och släp och barnafödande. Att kallas ett djur! Att kallas ett djur!

Hon kastade sig ner på sängen med ansiktet i händerna och grät, så hon skakade, och Mallin såg på henne lugnt och med orörliga ögon. Men han gjorde ingenting alls.

Och där var naturligtvis ingenting heller att göra.

VI.

Men hustrun slog näiven i bordet nästa morgon, då Mallin var ute på marken, och sade högt för sig själf med gnistrande ögon:

— Det ska han ha igen! Ja, det ska han ha igen!

Hon hade förut ända till föregående kväll i sitt hjärta höjt Mallin till skyarna högt öfver alla andra karlar i hela trakten, så mycket mer som han också var byordningsman och ordiörare i bystämman.

— Men nu! Ah, den...!

Vi gå förbi hennes svenska ord om honom och hela saken och nöja oss med att nämna, att nu *såg* hon, som hon inte gjort förut. Hon nagelför hela gården, allt.

Och när Mallin kom in till måltiderna, sade hon: — Och öskaret? Det måtte ska bli underliga öskar i nya Jerusalem. Som det hänger och slänger. Och vedboddörren! Och röken ska väl slå in genom spismuren i nya Jerusalem helaste evigheten igenom.

Mallin åt väldiga potatisar och såg på henne ömsom, ömsom på potatisfatet med sina ljusblå lugna ögon. Med han sa inte ett ord. Lagade bara samma dag, det klagats från hennes sida, öskaret, vedboddörren och spismuren.

Men en dag pekade hon på ett af barnen från förra giftet:

— Ba! sade hon. Hvad kan en annan se! Rakt likhet med änglar i himlen.

Då såg Mallin lika tynt men dubbelt så länge på henne, hvarefter han som vanligt sade:

— Tack för maten!

Förts. å sid. 271.

Forts. fr. sid. 461.

ingalunda uppnått resultat som motsvara de offer som företaget kostat. Den 13 började ryssarne nya våldsamma genombrottsförsök vid Doporutz och öster om Ravaruzca.

Från det italienska fälttåget ha inga nyheter af vikt ingått under denna vecka, och i det hela synes vintervädret ha tvingat båda parterna till ett inskränkande af operationerna i alpkriget.

Från *Egypten* har ingenting försports, ej heller från Mesopotamien.

Af händelser till sjös är först att anteckna en förlust för engelska flottan, i det slagskeppet "*King Edward VII*" förstörts af en mina den 9 d:s. Hela besättningen räddades. Slagskeppet gick af stapeln 1903, mätte 17,800 ton, gjorde 19 knop

H. S. D. har blifvit satt i tillfälle återgifva vidstående, högst märkliga fotografi, tagen kl. 9.30 e. m. den 20 sistlidne oktober, under det ett tyskt Zeppelin-luftskepp bombarderade London. — Man kan å bilden, alldeles i närheten af luftskeppet, skönja tre ljusare fläckar, hvilka bildats af kvererande bomber. Detta luftangrepp dödade eller sårade svårt ett par hundra personer och medförde dessutom högst betydande materiella skador. Teatrar och andra större offentliga lokaler höllos stängda i flera veckor efter anfallet. — Krig är krig och ingen tyckes neka sig något. För dem som utan fördom kunna följa krigshändelserna måste dessa luftangrepp te sig såsom något af det allra ohyggligaste af alla de fasor som höra samman med ett krig, ty de drabba främst o-skyldiga, icke stridande.

I pressläggningsögnblicket ingår telegrafiskt meddelande om att engelsmännen upprepat sitt beslag af skandinavisk paketpost å vår nya amerikångare "*Stockholm*" nu på återväg från Amerika och ingången i Kirkwalls hamn där beslaget ärt rum.

och var bestyckadt med fyra 30,5 cm. och fyra 23,3 cm. kanoner. Besättningen utgjorde 820 man.

Turkarne rapportera, att slagskeppet "*Goeben*" och ryska slagskeppet "*Imperatriza Maria*" varit i strid den 7 d:s i Svarta havet. Striden tycks för ingendera sidan ha varit ödesdiger.

Bland politiskt nytt har debatten kring *Asquiths värnpliktsbill* intagit förgrundsplatsen. Motståndet mot billen minskades väsentligen därigenom, att irländarne nedlade sin opposition och *Asquith* gaf arbetarne bindande försäkringar om att billen icke skulle medföra arbetstvång eller gälla andra än de ogifva. Vid andra läsningen fick lagförslaget 431 röster; 39 voterade emot. Majoriteten var sålunda öfver tiodubbel.

BOHUSLÄNS SILFVERGRUFVA.

VINTERSILLFISKET. — FÖR HVAR 8 DAG AF *SIGNE LAGERLÖW*.

Det är vinter öfver Väst-kusten. Sommarens hvita lustjakssegel ha försvunnit. De mörka bryggorna angöras mera och mera sällan af ångare — blått och tungt och packadt af drifis går hafvet kring de marmorhvita klip-porna och skären. Öfver de i timmar öde fjordarna hvil-lar en sällsam, mäktig ur-tidsstämmning, hvars stillhet nu och då genomseglas på lugna vingar af en och annan öfvervintrande häfstågel, må-sen, skraken eller kanske t. o. m. några kvarglömda svanar. Sticker en båt ut från lägena bär den kutterns eller fiskesmackens mörka, härdiga skrof eller segel.

Ett segel här — en mast eller flera där, hvilka knap-past skönjas öfver hafvets vaggande gördel — det är bohuslänningen i arbete. Hans egentliga näring, ja, livsvillkoret för hans existens är fisket. Hafvet med dess svenska och internationella farvatten är denne öbos omät-liga spekulationsforum. Ge-neration efter generation har han kämpat med det trotsiga elementet om och för sitt livsuppehälle — ända från Doggers bank upp mot Is-land känna hafvets söner väl till den duktige svenske fis-karen och hans båt. Men det är inte på det långt utan-för hemtrakterna, isynner-het vid Shetlandsöarna be-drifna storsjöfisket, på ma-krilldörjningen eller annat sommarfiske man närmast

VADBÅTAR UTBOG-SERAS FRÅN GÖRE-BORGS HAMN GENOM PACKISEN.

tänker i anslutning till bohuslänningen som fiskare.

Hafvet gömmer i sitt djup en annan och dyrbarare fångst, hvars blotta namn går som re-veljen öfver klippor och öar och mobi-liserar alla krafter i de små grå och röda husen — och det är vintersillfis-ket.

Sillen har kommit! — Det stora, hvarje år lika läng-tansfullt motsedda lotterispelet tar sin

FÖR ATT SPARA MOTOROLJA TAGES ETT "VADLAG", VADBÅT OCH FÖLJEBÅT, PÅ SLÄP. Efter amatörfotografier af löjtnant G. Lindgren.

början. Från Göteborg upp mot Strömstad får kusten lif, redskapen rusas i ordning, det packas färde-kost i kassar och tinor, sjöstöilarna eka mot frusna klippor och vintervägar — alla motsamma mål: ned till bryggorna, ned till båtarna! Pi-porna blossa och sprida en stark, fikonsöt doft af kardus eller Pioneer Brand, det ligger en viss nervositet under de måttfulla rörelserna emedan man gör klart till aktion.

Sillen har kommit!

Flottilj efter flottilj sticker ut, bemannad med sin modiga och tystlåtna besättning för att spara den dyrbara motoroljan tar man stundom ett vadalag på släp — och snart synes på olika ställen i hafsbandet, där sillen går till, fiskarflottorna ligga ankrade med sina mörka masts kogor mot den vinterljusa himlen.

Dag efter dag under goda sillår, från oktober till februari kan man från fyr torn och lotsutkikar utefter hela kusten se dessa flottiljer — i stiltje och storm, i blidväder

och skarpaste vinterkyla ligga de där... eller träda de plötsligt fram ur dimman eller snötjockan, då denna lyfter, ty där ute finnas de, på valplatsen för årets mest afgörande drabbning med det gifvande hafvet.

Ingenting kan vara ståtligare än denna syn af en förankrad fiskarflottilj en kall strålände vinterdag, när klipporna ligga som rosig marmor mot sjöns pärlmorblå, spegelblanka yta. Kanske ha de legat där långt före gryningen i hårdaste arbete under trycket af en skarp konkurrens. De modernare redskapen, motorn och vinschen, som nu äro allmänt i bruk, underlätta såväl färden till och från fiskeplatserna som inhämtningen af fångsten, hvilken senare isynnerhet med de gamla forna handkraftsmetoderna tog oerhörd tid och möda i anspråk. Då arbetet numera går fortare undan kunna kasten blifva flera och fångsten pr dag följaktligen rikare, ja fördubblad.

VADEN UPPTAGES SÅ LÅNGT ATT SILLEN KOMMER UPP TILL VATTENYTAN. För detta arbete erföras både vadbåten och följbåten.

SILLEN HÅFVAS UPP FRÅN VADEN OCH NEDSTJÄLPES I LASTRUMMET.

De olika vadlagen äro äfven i full sysselsättning, ett är gynnad af lyckan och får mera, ett annat, som råkat på glesare stimm mindre, vinscharna gå nästan oafbrutet, vadarna komma upp till vattenbrynet, brädade af sprattlande silverfloder, som med häfvar stufvas in i lastrummet af genomfrusna händer. Den nariga vinterkylan biter i de barkade kinder-na, men spänningen gör underverk, håller kuraget uppe och krafterna i kondition.

Här står mycket på spel — sillen är just i dag här — i morgon kan den åter ha gått sin kos. *Nu* är det stora tillfället som kanske sent kommer åter.

Vadarna, som representera små förmögenheter kastas gång efter annan på vinst och förlust ut — störtas de sönder af fisken eller slitas i trasor

af djupets skarpa grund, så mycket värre för det vadlag som råkar ut för en dylik olycka. Ty det är dyrbara redskap, som dessa fiskare måste äventyra i sin sällsamma och hårda kamp för lifsuppehållet — någon gång ha de kanske t. o. m., ehuru detta säkerligen sker ogärna, måst sätta sig i skuld för sin utrustning till detta afgörande tillfälle, som hvarje vinter väntas, men somliga är uteblir till kännbara förluster för hela riket, men isynnerhet för denna åt fiskerinäringen så godt som uteslutande hänvisade befolkning.

I stiltje en vacker vinterdag kan sillfiskarens vinst te sig lättförvärd nog. Det händer sålunda att ett vadlag genom ett enda kast kan upptaga omkring 3—400 hl. sill, som efter 50 kr. hl., som var dagspris i december 1914, gör 15—20,000 kronor. Tjugutusen på ett par timmar! — det låter ju sagolikt, äfven om denna summa måste divideras med vadlagets numerär, som vanligen håller något omkring 10 man. Dock går ej allt till fiskarna, det blir för dem alltid betydliga afräkningar, såväl med afseende på redskapen som vid försäljningen, ehuru äfven denna senare numera torde vara bättre ordnad än fordomdags. Och särskildt under dessa krigsår, när kusten vimlar af utländska uppköpare, som betala nästan hvad som helst för varan, borde ju en verklig och väl unnad Schlaraffentid ha upprunnit för dessa hafvets annars föga bortskämda gränsbor.

Men det är icke alltid stiltje eller så riklig fångst i vaden. Fiskarna ha äfven, och detta kanske öfvervägande, svåra och hårda dagar. Dagar då själfva redskapet gör uppror i samförstånd med det vilda hafvet, som på några ögonblick tornar upp sig och kastar iskalla, grova sjöar öfver däck och rigg — bistra dagar med okänd möda, då arbetet blir öfvermänskligt tungt och ej sällan

resultatlöst. Då blir timmarna långa och stämningen missmodigt mörk.

Man har satsat ut på hafvets hemlighetsfulla roulett — och förlorat.

Men äfven dessa till yrket hörande erfarenheter ha liksom gått i arf, och hvarje bohuslännings vethvad de betyda. De kunna drabba den ene i dag, den andre i morgon. Och ingen förhåver sig, ingen klagar. Ty att dag ut och in, i alla väder, i dimma, snöstorm, rägn, åska, blix, orkan nästan oafbrutet kämpa i sin båt — att lefva med sitt husgeråd nedpackadt i en tina och sin garderob och sängplats i en koj, då man i de flesta fall på landbacken äger ett prydligt, väl ombonadt hus, hvars trefnad man sällan får njuta — detta spartanska och prövande lif skapar ett släkte för sig, hvars kardinaldygder först och

främst blifva uthålligheten och tålmodet. De faror och pröfningar de få genomgå äro otroliga, men i klart väder le de åt sina hårda äfventyr som goda soldater...

Men det mörknar öfver kusten — öfver den sista ljuslinjen. Vid hafshorizonten faller vinterkvällens stjärnströdda draperi. Konturerna utplånas — endast klippornas snöiga marmorgördlar genomlysa svagt det djupblå dunklet. — Då hörs ett brus utifrån hafvet som när sydvästen springer upp. Det egendomliga ljudet tilltar och klarar — blir som ett ofantligt spinnrockshjul svängde närmare...

Och så kommer en anblick som man aldrig glömmar. Det är som om en lysande stad steg upp ur hafvets mörkblå djup — en illuminerad hamn af glimmande ljus visar sig mot den nyss af mörkret igenmurade horisonten. Ett växande larm från en mångfald under högtryck arbetande maskiner genomtränger den lyhörda hafsstillheten. Och i en lång buktande orm jagar som en drömsyn en fiskarflotta förbi. Hastigt synes den närma sig, hastigt passerar den revy — en blixtnabb armé af hundratals förbiilande lantärnor. Det är flottiljen på kapplöpningsfärd hem.

Snart rullar ljudet mot Karlstens gamla fästningsmurar — från hamnen i Marstrand ser man redan de hvita, gröna och röda eldögongen rycka närmare. Det är en annan hamn nu än sommarens mondäna och solstrålande promenadplats. Lyktor och bloss flamma öfver packlärar, sill, båtar och människor. Här lossas sill, kommersas om sill, stufvas sill, spikas, pratas, och oreras om sill — af glänsande sillfjäll lysa människor och kaj. Det är symbolen af det välstånd sillen i högre grad än något annat tillfört Bohuslän.

Och natten faller på — det stillnar af i hamnarna, men därute mellan stjärnor och haf gunga ännu hvita ljus i tacklingarna på arbetande fiskebåtar.

DE DYRBARA FÅNGSTERNAS AFLÄMNAS I MARSTRAND.

STORA ELDSOLYCKOR.

Lördags afton hemsöktes *Göteborg* och *Bergen* af eldsvådor som för den förstnämnda höll på att få en högst betydande omfattning men snart begränsades medan den norska staden blivit utsatt för en svår förödelse. — *Göteborg*. I det gatuperspektivet från Vasaplatsen mot söder behärskande kvarteret, och således i en af stadens modernaste bostadsområden, utbröt lördag afton den 15 jan. en hotande eldsvåda.

Den började i hörnhusets torn och spreds tillfölje den starka blåsten med förfärande hastighet till de närmaste å omse sidor liggande byggnaderna. En verkligt utomordentlig brandsläckning presterades; både befäl, manskap och attiraliv voro spända till yttersta förmåga och bestodo profvet. Detta begränsade också eldhärden till den ursprungliga och den allra när-

mast liggande medan faran för eldens spridning inom kvarteret var öfverhängande.

Tillfölje den icke alltför sena timman — 8—9 på kvällen — och det genom stormen osedvanligt hemskt flammande skådespelet väckte eldsvådan stor uppståndelse inom staden. — Inzen människa ska jades. hvaremot tre fastigheter undergingo afsevärd förstörelse.

Bergen. Eldsvådan här synes ha fått en ohygglig omfattning i det icke mindre än 20 kvarter, eller en femtedel af hela staden, och därtill utgörande stadens värdefullaste områden blifvit nedbrända. Affärskvarteren, hotel- och offentliga byggnader. särskildt stadens museum, ett af de vackraste och mera betydande i norra Europa, ha företrädesvis härjats. Underrettelsen om branden ingår efter pressläggningen, på söndag förmiddag.

HVAR 8 DAGS GÖTEBORGSFOTOGRAF.

DEN HOTANDE ELDSVÅDAN I GÖTEBORG.

Kunde Bengt Silfversparre.

Efter fotograf

BERGEN. I bakgrunden Ulrikken, ett af de staden omgifvande sju fjällen. T. h. Klubben, t. v. ett nu sannolikt nedbrunnet hotell.

Kilohd: Tom. A.-B. Bengt Silfversparre, Sthlm-Gbg

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

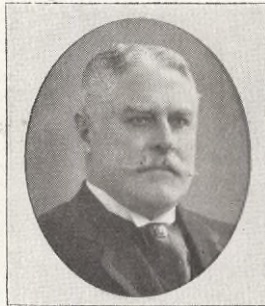
* Data å nästa sida.

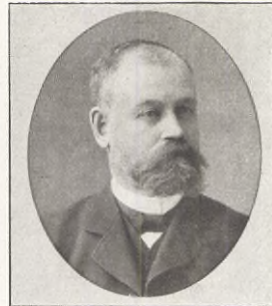
N. PERSSON.
F. d. Konsul. — Helsingborg.
80 år 20 Jan.*

A. W. TAMM.
F. d. Kontrolldirektör. — Stock-
holm. 75 år 23 Jan.*

T. R. JONSON.
Fabrikör. — Göteborg.
60 år 9 Jan.*

E. E. V. ODELBERG.
Disponent. — Degerfors
55 år 20 Jan.*

J. BROMÉE.
Landbrukare. — Billsta
75 år 10 Jan.*

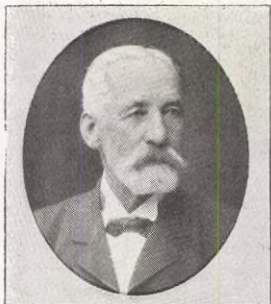
C. F. VAHLQUIST.
Regementsläkare. — Vaxstera
60 år 25 Jan.*

A. C. LINDBLAD.
Redaktör. — Göteborg
50 år 10 Jan.*

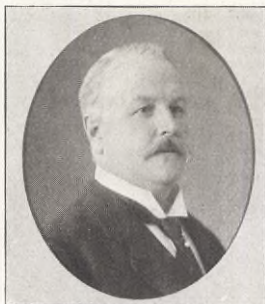
S. PERSSON.
Landtb. — Nyttillräddande led. af
Riksd. A. K.*

J. A. L. WOCKATZ.
Politierådman. — Norrköping.
75 år 9 Jan.*

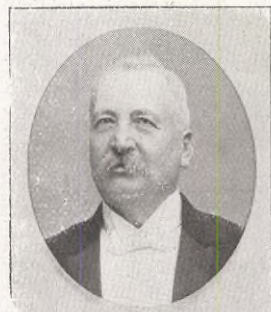
E. M. GRENANDER.
Häradshöfding. — Smedjebacken.
60 år 21 Jan.*

L. K. V. SANDBERG.
Häradshöfding. — Eksjö.
50 år 6 Jan.*

N. T. E. LÖNNERBLAD.
Advokat — Stockholm.
50 år 5 Jan.*

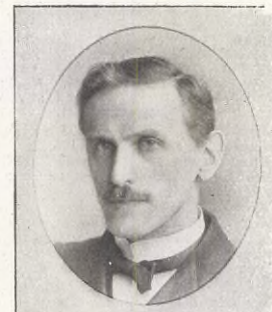
A. M. JERNELL.
F. d. Rektor. — Lidköping
70 år 23 Jan.*

T. E. EKECRANTZ.
Professor. — Stockholm.
60 år 18 Jan.*

K. L. A. MUNTHE.
Kommandörkapten. — Stockholm.
60 år 10 Jan.*

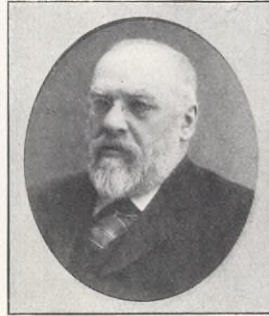
P. J. HOLMQUIST.
Professor. — Stockholm.
50 år 23 Jan.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

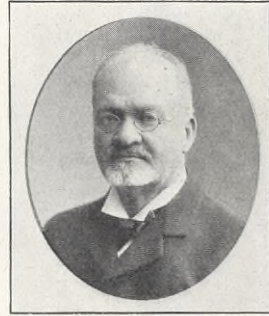
• Data här nedan.

L. B. BAGGE †.
F. d. Bibliotekarie. — Stockholm.
*F. 35. † 10 Jan.**

J. A. BRANDT †.
F. d. Stadsläkare. — Norrtelje.
*F. 38. † 29 Dec.**

C. A. CLAUD †.
Med. Dr. — Helsingborg.
*F. 43. † 8 Jan.**

A. SJÖSTRÖM †.
F. d. Handlande. — Visby.
*F. 42. † 23 Dec.**

NILS PERSSON. Köpman i Helsingborg sedan 60. Grundade 70 en fabrikk i gödnämnen o. senre en sveivelsesfabrik som 75 övertogs af Skånska superfosfat a-b hvars verkst. dir han blef. Har jemväl grundat Sulitelma a-b. o. Helsingborgs ångtegelbruk, Skromberga stenkolens lerind a-b., Helsingborgs kopparverks a-b; en af initiativtag. i Helsingborgs sockerfabriks a-b. Stadsfullmäktig i Helsingborg 76—88, v. ordf. eller ordf 97—98; led. af drätselkammaren, v. ordf. eller ordf. 86—93; på sin tid ordf i handdir., handels- o. sjöf.-nmd. Tysk konsul 94—99. Led. af Riksd. F. K. 98—02. Biografi o. helsid.-portr. årg. III: 28.

ADOLF TAMM. Stud.-ex. 59, ex. fr. Falu bergssk. 68, fil. dr. 69, assist. v. Bergsk. i Stockholm 75, kontrollör i kontrollverket 88, kontrolldirektör 91—06. Styr. led. i bank a-b. Ö. Norrland 98—08, i a-b Österby bruk sedan 07; ordf i styr. i Kungsholms barnhem sedan 95, led. af dir. o. allm. barnbördsh. 95—10, styr. led. i sällsk. De gamla vännen 95—03, styr. led. i sjukh. Eira 97—05. Stadsfullm. i Stockholm 96—04.

RICHARD JONSON. Inneh. af Linnefabriken (Rich Jonson) i Göteborg hvilken numera är en af de största i vårt land inom sin bransch. Led. af styr. i renhalln. o. i arbetsfömedl. V. ordf. i allm. valmansförb. Led. af Riksd. F. K. 15.

ERNST ODELBERG. Utex. fr. Filipstads bergssk. 85, smidesmäst. v. Svanå bruk 85—86, ingenjör v. Lesjöfors bruk 86—95, sedan sistn. är disponent i Strömsnäs jernv.-a-b. Landstingsman. Biografi o. helsid.-portr. årg. XII: 21.

JÖNS BROMÉE. Har på sin tid egt egend. Billsta i Jemt. län, nu öfverlemnad t. barnen. På sin tid kommunalfullm., led. af komm.-nämnd o. v. ordf i st., led. af här. råttin, ordf. i brandst. bol. m. m. Landstingsman sedan 79. Led. af Riksd. A. K. fr. 87 B t 11, led. af bevilln.-utsk. 94—95 o. 1900—11, v. ordf. 03—06, i försv.-utsk. 01, led. af saml.-part. förtroenderåd, led. af Norrl. komm. 01—04. Biografi o. helsid.-portr. årg. XII: 24.

C. F. VAHLQUIST. Stud.-ex. 78, med. lic. 89, bat.-läk. v. A. Lifreg-reg 89, reg.-läk. där sedan 97. Stadsläkare i Skeninge 90—06. Stadsfullm. i Skeninge 91—11, v. ordf. el. ordf. 94—11; led. af lands-tinget sedan 02, ordf. i 3 utsk. sedan 03; led. o. ordf. i landst. epidemimnd sedan 08 o. af styr. i dess sanatorium, led. af lasarettidir. i Vadsstena; v. ordf. i styr. i Stat. apotist. aust. å Bona sedan 05, ordf. i styr. i Väderstad-Skeninge jernv. sedan 10. Ordf. i styr. i allm. brunns-lasarettet i Medevi sedan 15; led. af handdir. i Vadstena. Led. af Riksd. A. K. sedan 99, led. af bankutsk. Led. af komm. ang. utredn. o. förslag betr. icke vapenförä. till-göring 05; tillk. sakkunnig för försl. t. förbättrad pensionering af allt hären o. flottan då o. förut tillh. manskap 07. Senare (12) tillk. sakkunnig ang. utredn. af andra ekonom. frågor rör. fiske, manskap v. här o. flottan. Led. af Sv. läkarsällsk. o. Sv. militärfäk. fören. sedan 89.

ANDERS LINDBLAD. Medarb. i Ny tid i Göteborg 93, dess red. o. utg. sedan 98. Styr. led. i Tryckeribol. Fismät. Led. af sjukhusbe- redn. i sjukh. i Lundby. Led. af Riksd. A. K. 08—11, F. K. sedan sistn. år; under flere år led. af statsutsk., led. af 1913 års komm. i omorg. af medicinalstyr. Led. af Soc. Dem. partiets förtroenderåd.

SVEN PERSSON. F. 75. Eg. egend. Fritort i Kristianst. län. Ordf. i komm. st. sedan 04, landst.-man sedan 06, v. ordf. i distr. styr. 09, domänvärder. man 14; kyrkovärld 02—10, i dagarne förklarad vald. t. led. af Riksd. A. K. s. konsulent N. Ekerots eftertr. i Kristianstads läns sydöstra valkr.

AUGUST WOCKATZ. Utex. fr. Alnarps landtr.-inst. 64, var under en följd af år derefter förvaltare i olika, större stads- o. landtgen- domar. Inflyttade 81 t. Norrköping; led. af dess fattigv.-styr. 93—02, under 20 år led. af förvaltn. af fastigh. tillh. L. M. Trozellis fond; samma tid led. af Gustav barnh.-styr.; mångårig led. af sjukh.-styr. led. af drätselkammarens första afd. 99—05, led. af brandst.-komm. sedan 1900. Politierådman sedan 04. Led. af stadsfullm. 1900—11. Led. o. kassatörv. i rådhusbyggn.-komm. 07—11.

ERNST GRENANDER. Stud.-ex. 74, jur. ut. kand. 88, v. hfd. 90, häradshöfd. i Västerbergsl. doms. sedan 01. Ordt. i Smedjebäckens munic. st. sedan 04; v. ordf. i skollrad. i lasarettidir. ordf. i dir. i Hagstedtska inr. o. i badhustyr.; ombud v. allm. kyrkomötet 15.

LUDVIG SANDBERG. Stud.-ex. 82, fil. kand. 86, jur. kand. 90, jur. dr. 93; v. hfd. 94, not. i lagutsk. 95, sekr. der 96—02, samt 04, adj. led. af Sv. hoif. 02—03, konst. rev. sekr. 06, häradshöfd. i N. o. S. Vedbo doms. sedan 08. And. v. Lifreg. drag. 98—04, sekr. i kyrkolagsutsk. 98 not. i statsrev. 97—01, led. af förminnesvärdskomm. 08. Styr.-led. i Lif.-bol. Svecia o. Ölycksf.-försäkr.-anst. Gothia 99—07, ordf. i styr. 07—08.

NILS LÖNNERBLAD. Stud.-ex. 85, fil. kand. 90, hoif. ex. 95, v. hfd. Öppnade 1900 egen advokatbyrå i Stockholm. På sin tid främstaende O. D.-sångare, deltog han i flera studentsångårder utomlands. Inom den förening af förtv. verande O. D.-sångare som i huvudstaden v. maktfuller det berömda sångarförbundets traditioner är L. den ledande kraften.

MAGNUS JERNELL. Stud.-ex. 68, fil. kand. 74, proför 75, adj. i Sundsvall 77, rektor v. Lidköpings allm. lärov. 95—12. På sin tid led. af stadsfullmäktige i sistn. stad, Ordf. i styr. i slöjdskolan der, i Lidbeckska arb.-skolan i fl.; förestånd. i föreläs.-fören., ordf. i styr. i folkbibl. Utg. lärob.

THOR EKECRANTZ. Apotek.-ex. 80, tj.-gj. ss.-ex. apotek. i Stockholm o. Göteborg 80—85, förestånd. i apotek i Malmö 85—93 stud.-ex. 93, stud. v. Stockh. högsk. vid Polytech. i Zürich och v. univ. i Upsala 94—1900, til. lic. 1900, fil. dr. 01; e. o. professor i kemi o. kem. farm. v. Pharmaceut.-inst. 03, ordf. 11; fung. som inst. förestånd 04—10. Grund. Sv. pharmaceut. tidskr. 97, dess red. 97—06. Som Sveriges repres. del. i VI internat. kongr. i tillämpad kemi i Rom 06 o. XI internat. kongr. i Haag-Scheveningen 13. Utg. ett stort antal afhandl. på det kemiska området samt läroböcker i organ. o. farm. kemi äfvensom kemiens hist.

ARNOLD MUNTHE. U-öjtn. v. flottan 76, kommand. kap. 2 gr. 97, 1:a gr. 01, i res. 13. Tj. gj. i franska marinen 84—86. Betydande sjö-krigshistoriker; utg. 10 vol. af verket Svenska skjolfjät samt förf. skådespelet Magnus Stenbock, uppf. 14. Led. af krigsvet. akad., Örologsm. sällsk. o. Samf. i utg. af handskr. rör. Skand. hist.

PER HOLMQUIST. Stud.-ex. 86, fil. dr. 97 doc. i miner. o. geol. i Upsala s. å. Ti. lekt. v. Tekn. högsk. 01—12, sedan sistn. är professor der. Har utg. geol. kartprofiler öfver skandinav. högfjällsbildningar; utg. en värdefull o. omfattande öfversikt öfver Sveriges graniter. Korres-pond. led. af The Geological society of London.

LORENTZ (LARS) BAGGE †. Stud.-ex. 55, fil. kand. 66, e. o. aman. i K. biblioteket s. å., ordf. 77, bibliotekarie der 94—02.

AUGUST BRANDT †. Stud.-ex. 57, med. lic. 76, o. lasarettsläk. i Norrtelje 77—13, jemväl bad- o. skolläk. der, under en följd af år. Stadsfullmäktig 79—14 samt dess v. ordf. el. ordf. under ett tiotal år; ordf. i helsöv. nmd. 78—14 o. i slöjdskolestyr. v. ordf. i samskolestyr., fattigvårdsstyr. m. fl. V. ordf. i Lenna-Nort. jernv. ordf. o. verkst. dir. i badhus a-b. Åtnjöt i sin stöd. ett sällspordt anseende o. stor erkännsamhet f. det dugande arbete han egnat dess fromma.

CLAUS CLAUD †. Stud.-ex. 62, med. lic. 74, med. hedersdr. i Köpenhamn 94. Prakt. läkare i Jönköping 74—75, i Malmö 75—86, i Stockholm 86—07; intend. vid Ramlösa brunn 89—04, läkare v. Helsans brunnsanst. 08—09. Sedan 07 bosatt i Helsingborg. Balneolog. Förs.

AXEL SJÖSTRÖM †. Öppnade handel i Visby 65 o. utvecklade denna till en omfattande affärsrörelse. — Var en initiativrik köpman med vid blick för de framtidsmöjligheter Gottland erbjuder och var i åtnjutande af stort personligt anseende. —

Till bild å sid. 259.

Västmanlands läns hemslöjdsutställning öppnades den 8 januari i Västerås med flickläroverkets gymnastiksal som utställningslokal. Expositionen omfattar icke mindre än fem tusen nummer, utställda af omkring 700 utställare, och är uppdelad i tvänne afdelningar, en för äldre och en för nyare hemslöjd, af hvilka den förstnämnda är den i konst-hänseende ojämförligt starkaste. Man finner här praktfulla ryor, praktiga och egenartade täcken i krabba- eller dukgångssnär, de vackraste förlåtar i krabba- eller munkabältestäcken m. m. en den rikaste konstsmönd. Äfven om afdelningen för den nyare hemslöjden icke kan mäta sig härmed innesluter den dock ett icke obetydligt antal vackra och duktigt utförda arbeten.

De ledande personerna vid Västeråsutställningen äro rekk. S. Samuelson, handarbetsläroarinnan fröken Olga Andersson och fröken Aimée Akerhjelm.

»Hertiginnan af Wrexhe».

Sedan tiden för insändandet af kuponger till följtongen »Hertiginnan af Wrexhe» nu utgått och upplagens storlek sålunda kunnat bestämmas kommer omedelbart uppsättandet och tryckningen af den resterande följtongsdelen att igångsättas, hvarefter distributionen till kupongsändarne torde kunna äga rum under början af mars månad.

Foto. Jaeger, Stöm.

Köket: Kom. A.-B. Bengt Sjöström, Stöm-Gög.

NAIMA WIFSTRAND i "Inkognito", den här nya Strauss-operetten på Oscarsteatern.

Forts. fr. sid. 263.

Och gick ut genom dörren.

Men hon efter.

— Tror du jag tror på det där med nya Jerusalem? ropade hon. Du kryper bakom. Det är hvad du gör. Du kryper bakom.

Men Mallin teg. Och hustrun fann sig oita stå orörlig och se ut öfver bygden.

VII.

Så kommer det en afton två bykarlar in till Mallin. Det hade då redan gått många månader, sen han och hustrun talade om Nya Jerusalem. Hon träte numera dagarne i ände, och Mallin var mol tyst dagarne i ände.

Karlarna hade ett affärsärende. Mallin hade genom sin goda skötsel af hemmanet tjänat in lite pängar och ansågs som en klok man. Karlarna ville ha honom med om att köpa skog af ett par andra bybönder för att sedan afyttra med god vinst till hågade spekulanter, som stött på.

— Det kan du tjäna friskt på Mallin, sade de

— Ja, sade han, det kan jag nog, men inte dom, som skulle sälja.

— Är inte det deras affär! sade karlarna.

— Nej, det går på mitt ansvar, hvad jag gör. Och gör jag, som I vill, gör jag, hvad som inte är rätt.

— Nå, ropade karlarna, angår det dig, hur världen har sin gång.

— Ja, sa Mallin, det gör det. Jag står i ansvar

för min del, och gör! jag orätt, så går det alltid något mer på sned än som behöis.

Karlarna blefvo ursinniga och dunkade i bordet och hånade honom. Till sist förbjödo de honom att nämna deras planer för någon, men Mallin svarade, att mot orätten finns ingen nåd, han var byordningsman och han skulle varna de hotade.

Det höll på bli slagsmål. Mallin stod ensam vid bordet med de båda andra, som voro gröna i syna. De vågade sig inte på honom, det hade blifvit hemfridsbrott, och för resten skulle han ha kastat ut dem som ett par vedsäckar.

Sälunda aflägsnade de sig under hotelser.

— Den som har godt samvete, tar inte mycket ondt af hot, sa Mallin och följde dem ut.

Hustrun hade stått vid dörren och hört alltsammans. Nu steg hon in och stod alldeles stilla. Hon var alldeles blek, hvad det nu berodde på djupt inne i henne.

Men hufvudsaken var, att hon upprepade:

— Den som har godt samvete, tar inte mycket ondt af hot! Sa han det? Sa han det?

Där må hon stå tills vidare och grubbla.

VIII.

Och nästa lördagsafton, då Mallin, orubblig i sina föresatser, som vanligt satte sig på velocipeden och for i väg till körrgåln, stod hustrun på bron och såg efter honom.

— Den som har godt samvete, sa han! mumlade hon. Han kröp inte bakom då! Han kröp inte bakom! Han kröp inte bakom!

Och hon slog med händerna i luften.

— Nej, nej! Han gjorde det inte. Han kryper inte bakom, Mallin!

Därefter gick hon in i köket, satte sig först vid bordet, sträddade rätt fram, ställde sig sen vid fönstret och såg ut, gick sen, slängande, af och an på golvet, men till sist kastade hon sig ner och kröp på knäna fram till soffan, där hon lutade hufvudet i händerna och vred det af och an i vända.

— Du måste, jämrade hon. Du vet, att du måste. För han har rätt, Mallin, och han går bort annars, längre och längre. Du måste med!

Och äfven där får hon ligga.

IX.

Så kom nästa lördag. När aftonen inföll och Mallin redde sig till kyrkogårdsfärden, sade hustrun vid spisen:

— Ska du ge dig å till körrgåln?

— Ja, sa Mallin.

Paus.

— Jag vill med! sa hon, lågt.

Och så vände hon sig om.

— För jag vill inte gå som ett annat djur.

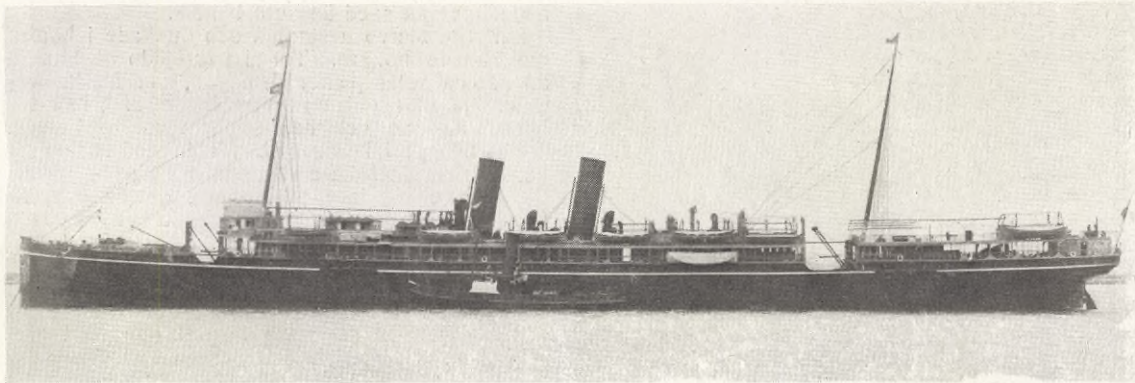
Mallin såg på henne och svarade:

— Nej, man får nog göra sig af med det. Det blir just ingenting af förr.

— Men nu få vi väl arbeta för Nya Jerusalem bägge? sa hustrun.

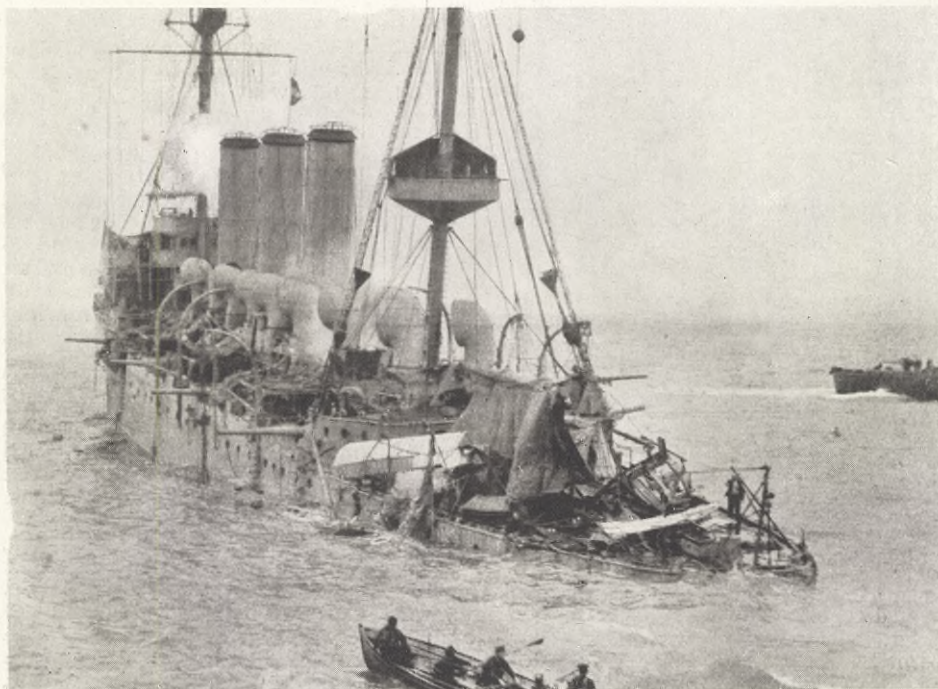
— Vi ska nog alla den vägen gå! svarade Mallin.

Därefter klädde sig hustrun, tog några flommar, och så gingo de båda till grafven, därifrån de skådade öfver till en bättre värld, och sen gingo de hem och arbetade för den. Så godt som de nu kunde därute på svenska landsbygden.

Åter fotografi.

POSTÅNGAREN
"PERSIA", sänkt
i närheten af Kreta
af en U-båt, därvid
flera hundra män
nisko: passagerare,
kapten och besätt-
ningsmän, om-
kommo.

Vidst. bild:
EN FÖRST NU
TILLGÄNGLIG
FOTOGRAFI AF
DEN I OKT. 1914
TORPEDERADE
ENGELSKE
KRYSSAREN
HERMES. Den
sänktes af en tysk
U-båt utanför D-
ver på återresa från
Dunkerque, därvid
dock nästan alla offi-
cerare och besätt-
ningsmän räddades.

En meddelare från Smögen skriver:

Den 10 januari ilandlöt en stor engelsk flytmina, märkt "British 315", vid "Kleven" å Smögen, hvilken omedelbart omhändertogs och länsades på sitt innehåll af en del Smögen-unglingar. Torpedbåten "Blixt" ankom omedelbart till platsen, men hade då redan de oförvägne ynglingarna utfört sitt "uppdrag". Det vårdslösa experimentet lyckades emellertid och står nu minan stadigt uppställd å offentlig plats i Smögen som minne.

T. h. KÄCKA GOSSAR FRÅN SMÖGEN MED
SIN MINA.

INNEHÅLL: Landshöfdingen greve Hugo Hamilton (biografi o. helsid.-portr.) — General Gustaf Uggla 70 år. — Bohusläns sillfiske. — Hemstödsutställningen i Västerås. — "Inkognito" på Oscars-teatern i Stockholm. — Världskriget. — Bilder till den svenska och utländska dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — "Nya Jerusalem". Berättelse af Ludv. Nordström.

Amå o. foto. D. Samuels n, Sn ö, en

Bild: Bengt Stjernqvist

Ejtertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovidherligt förbud.